

Títol: TERRES DE SALABROR

Autora: Teresa Bertran Torres

Imprès a: El tinter. Barcelona

Any 2007

Preu: 18 euros.

ISBN: 978-84-611-5199-8

Per comandes: terbertran@yahoo.es Tel: 93-433 13 72

La història de la família Fatsini és el fil del relat que explica la vida dels primers pagesos pobladors del delta dret de l'Ebre. Les circumstàncies que viuen els protagonistes responen a fets històrics novel·lats. L'aigua de l'Ebre i l'esforç d'aquestes persones transformaran un món en un altre, en convertir les terres ermes en arrossars.

Les dos espurnes que propiciaren el canvi foren les desvinculacions de terres i desamortitzacions, i la renovació del projecte de navegabilitat de l'Ebre. L'èxit de la primera va permetre la colonització de les terres del delta i el fracàs de la segona estimulà la construcció dels canals que abeuren els arrossars, en empènyer la salabor a les profunditats del soler.

I res d'això hagués esdevingut sense l'agermanament dels pagesos en la Comunitat de Regants, experiència associativa capdavantera, imprescindible per bastir la xarxa de canals que va subministrar aigua als conreus.

D'aquesta transformació en resultaren perdedors els pescadors de les llacunes de la Societat de Sant Pere, els pastors, els recol·lectors de sosa, els explotadors de les salines...

Pagesos i pescadors s'aferriren a defensar el seu sistema de vida. Tonet, el nostre protagonista, és pagès i ampostí, i es vol casar amb Roseta, rapitenc i filla de pare pescador. Una llarga lluita els espera, vindran temps difícils, per tots dos col·lectius. A la llacuna de l'Encanyissada es coven els ressentiments...i les lleis que es fan a Madrid intenten resoldre un conflicte que no entenen.

Les aigües dolces dels desguassos dels arrossars s'aboquen a les llacunes. Els pescadors asseveraren que es veu afectada la quantitat i qualitat de les pesqueres. Les lleis se'n fan ressò i prohibeixen el conreu de l'arròs a aquelles terres que no puguin desguassar directament a la mar. L'escàs desnivell del delta i la manca de canals fan molt onerosa la tasca i per aquest motiu la majoria de terres queden ermes. La misèria i les malalties planen desfermades per Amposta i pels pobles de la comarca. La Comunitat no es rendirà.

Cada cop son menys els pescadors de les llacunes i els de la Badia pateixen el maleït temporal de Sant Tomàs, que omple als rapitencs de dol. La Societat tampoc es rendeix. Tots estan carregats de raó. Hi haurà conciliació d'interessos? La mà dels cacics destarota la bona voluntat de la majoria.

El llibre vol respondre a les preguntes que es fan les noves generacions envers el comú del que en són part. Cada resposta que puguin trobar, ha de suggerir noves preguntes, així defensem l'herència dels pioners.

Les agressions que el riu i les terres pateixen tenen ressò en tots els éssers que les estimem. La nostra terra ha esdevingut una imponent zona humida que defensem i gaudim perquè la voluntat d'amorosa convivència entre les terres de l'arròs i els ecosistemes naturals es tan forta que no admet reculada.